2.1. Namaz Vakitleri

Kur’an’da namaz vakitlerine işaret eden birçok ayet vardır. Her bir namaz vaktinin başlangıç ve sonu açıkça belirtilmemiştir. Yerkürenin şekline göre namaz vakitleri her yerde farklılık arz etmektedir. Namaz vakitlerinin başlangıç ve sonu Peygamberimizin uygulamalarından öğrenilmiştir. Peygamberimiz bu vakitleri, kendisi Cebrail’den (as) öğrenmiştir.[15]

1. Sabah namazının vakti: İkinci fecrin meydana gelmesiyle yani tan yerinin ağarmasıyla başlar. Güneş'in doğmasıyla son bulur. Fecir, sabaha karşı doğu ufkuna yayılmaya başlayan bir aydınlıktan ibarettir. Bununla sabah namazının vakti girmiş olur. Güneş'in doğmaya başlamasıyla sabah namazının vakti biter.

2. Öğle namazının vakti: Güneş'in gökyüzünde çıktığı en yüksek noktadan batıya doğru meyletmesiyle başlar. Bu vaktin sonu ile ilgili iki görüş vardır. Ebu Yusuf, İmam Muhammed ve İmam Şafii'ye göre öğle vakti, cisimlerin gölgesi bir misli uzayıncaya kadar devam eder. Cisimlerin Güneş tepe noktasında iken yere düşen gölgesine ''feyizeval'' denir. Öğlen namazının son vakti hesap edilirken feyizeval dikkate alınmaz. Böylece feyizeval hariç, cisimlerin gölgesi kendilerinin bir misli olunca öğle vakti çıkmış ve ikindi vakti girmiş olur. Buna ''asrıevvel'' (birinci ikindi) denir. Ebu Hanife’ye göre ise öğle vakti, feyizeval dışında, cisimlerin gölgesi iki katına uzayıncaya kadar devam eder. Buna da ''asrısani'' (ikinci ikindi) denir. Bu görüş farklılığı dikkate alınarak öğle namazını her şeyin gölgesi, feyizeval dışında, gölgesi bir misli olana kadar geciktirilmezİkindi namazı her şeyin gölgesi, feyizeval dışında, iki misli olmadıkça kılmamak daha iyidir.

15 bk. Tirmizi, Salat,1:149; Ebu Davud, Salat, 2: 393.

3. İkindi namazının vakti: Öğle vaktinin çıktığı andan itibaren başlar. Güneş'in batması ile son bulur. Bu namazın, kerahet vakti olarak bilinen Güneş'in sararıp gözleri kamaştırmayacağı vakte kadar geciktirilmemesine dikkat edilmelidir. Ancak ikindi namazının farzı kılınmamış ise Güneş batıncaya kadar kılınmalıdır.

4. Akşam namazının vakti: Güneş'in batmasıyla başlar. Batı ufkunda meydana gelen "şafak"ın kaybolmasıyla sona erer. Ebu Hanife'ye göre şafak, "akşam batı ufkundaki kızıllıktan sonra meydana gelen aydınlık"tır. Ebu Yusuf, İmam Muhammed ve diğer üç mezhebe göre "şafak" ufukta meydana gelen kızıllıktır. Bu kızıllık gidince akşam namazının vakti çıkmış, yatsı vakti girmiş olur. Tercih edilen görüş de budur.

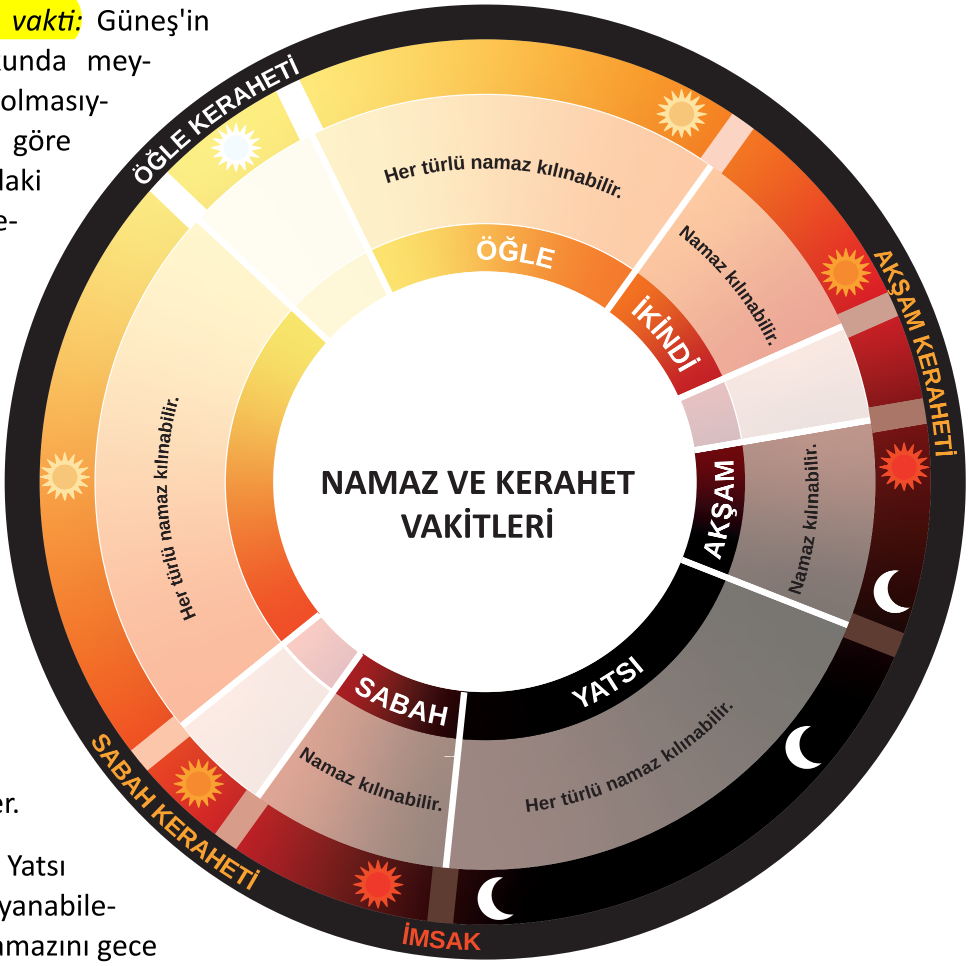

5. Yatsı namazının vakti: Batı ufkunda beliren şafağın kaybolmasından itibaren başlar. İkinci fecrin oluşumuna kadar devam eder.

Vitir namazının vakti: Yatsı namazının ardından kılınır. Uyanabileceğinden emin olanın vitir namazını gece kılması müstehaptır.

BİLGİ NOTU

Sözlükte hüküm "karar, idare, ilim, hikmet ve anlayış" anlamlarına gelmektedir. Fıkıhta hüküm "şarinin mükelleften bir fiili yapma veya yapmamasını istemesi, onu yapıp yapmakta serbest bırakması"dır. Bu nedenle insanların davranışları ile ilgili olan hükümlere "fıkhi hüküm" ya da "efalimükellefin" denir. Fıkhi hükümler şunlardır: farz, vacip, sünnet, müstehap, mübah, mekruh, haram ve müfsit.

BUNU BİLİYOR MUYDUNUZ?

Kerahet Vakti, içinde namaz kılınması mekruh olan vakitlere denir. İki türlü kerahet vakti vardır. Birincisi, farz olsun nafile olsun her türlü namazın kılınması mekruh olan vakitler. İkincisi ise sadece nafile namaz kılmanın mekruh olup diğer namazların caiz olduğu vakitlerdir.

Farz olsun nafile olsun her türlü namazın kılınması mekruh olan kerahet vakitleri:

1. **Sabah Keraheti**: Güneş doğarken, Güneşin doğmaya başlamasından itibaren yaklaşık 45 dakika geçinceye kadar olan süredir.
2. **Öğle Keraheti**: Öğle ezanına 45 dakika kaldığında, Güneş tam tepe noktasında iken.
3. **Akşam Keraheti**: Akşam ezanından 45 dakika önce başlar. Güneş'in batmaya başladığı andan gün batımına kadar sürer. Bu durumda sadece o günün ikindi namazının farzı kılınabilir.

Kısacası Güneş doğarken, tepedeyken ve batarken namaz kılınmaz.

Sadece nafile namaz kılmanın mekruh olduğu kerahet vakitleri:

1. İmsak vaktinden güneş doğuncaya kadar sabah namazının sünnetinden başka nafile namaz kılınmaz.
2. İkindi ezanından sonra akşam vaktine kadar ikindi namazının sünnetinden başka nafile ve sünnet namaz kılınmaz.